

فهرست

- ۹ ..... دو کلمه
- ۱۱ ..... پیش‌گفتار
- ۱۳ ..... شکست و عجز
- ۴۵ ..... میکده‌ی گربه‌ی سیاه
- ۵۷ ..... واژه‌ی نامفهوم
- ۶۷ ..... آواز مست
- ۷۷ ..... سمساری
- ۱۱۱ ..... مردی که حافظه‌اش را
- ۱۱۱ ..... دو بار از دست داد
- ۱۳۷ ..... زیر سرپناه
- ۱۴۷ ..... خواب
- ۱۵۷ ..... تاریکی
- ۱۶۷ ..... چهره‌ی دیگر
- ۱۷۹ ..... اتاق شماره‌ی دوازده

دو کلمه

مانده‌ایم که با نجیب محفوظ چه کنیم! کارهایش اغلب با ارزشند و هنرمندانه خلق شده‌اند؛ آینه‌ای هستند از دردها و رنج‌ها و حرمان‌های انسان دردمند روزگار ما. محفوظ افتخاری است برای زبان عربی و عرب‌زبانان و گوهری است که بر تارک هنرمندان جهان سوم می‌درخشد... اما موضع‌گیری‌های سیاسی او باب طبع همه نیست و طبیعی است که نباشد. عدالت اجتماعی، مرگ، علم و دین، شکست و «جان اشتاین بک» را تا «خوشه‌های خشم» می‌پذیریم و از آن پس اگر میخواره‌ای لابلای می‌شود و به معیارهای انسانی پشت پا می‌زند، خوشه‌های خشمش را که ضایع نمی‌شود. و عجز و نمودهای آن در جامعه و بخصوص «اوژن یونسکو» را تا «کرگدن» می‌پذیریم و اگر در سیاست به بی‌راهه می‌رود و بر اسرائیل مهر قبول می‌زند، «کرگدن» اش که پابرجاست و خدشه‌ناپذیر. در ده‌ده قصه به شرح زیر از چهار مجموعه‌ی قصه برای بررسی «داستایفسکی» قماربازی حرفه‌ای بود و همین امر مصائب زیادی را بر زندگی وی تحمیل کرد. آیا چنین خصلت ناپسندی در این نویسنده بزرگ باعث می‌شود که شاهکارهایش خوانده نشود؟

اثر مهم است نه خالق اثر. چه بسا رمانی را بخوانیم و از نویسنده تنها نامش را بدانیم؛ تابلویی را ببینیم و از آن لذت ببریم بی آن‌که نقاشش را بشناسیم. اصولاً

هر اثر هنری می‌باید فی‌نفسه بررسی شود؛ نه این‌که شخصیت خالق آن معیار قضاوت در مورد اثر باشد.

در نهایت بهترین راه این است که روی آثاری وقت بگذاریم که شخصیت و موضع‌گیری‌های سیاسی، اجتماعی و اخلاقی آفریننده‌ی آن، در اثر مورد نظر ما، مطابق معیارهایمان باشد. پس بیایید آثار نجیب محفوظ را غربال کنیم و آن‌جا که سیاستی خاص و مخالف معیارهای ما را تلقین می‌کنند کنار بگذاریم اما دیگر آثار ارزشمند این نویسنده‌ی بزرگ برنده‌ی جایزه نوبل را به فارسی برگردانده و از آن‌ها بهره‌مند شویم. من در انتخاب آثار وی برای ترجمه چنین اصلی را مراعات می‌کنم.

«میشو در ده‌میشو» که از «سبزه‌یانی» است.

پیش‌گفتار

«نجیب محفوظ و داستان کوتاه ۱» پایان‌نامه‌ی «اؤلین فرید جورج یارد» برای دریافت درجه «ام.اس» از دانشگاه «سنت ژوزف» است که با همین عنوان، به صورت کتاب، چاپ و منتشر شده است.

کتاب یادشده، داستان‌های کوتاه «نجیب محفوظ» را در ده فصل زیر عنوان‌های: فقر، زن، آزادی و عدالت اجتماعی، مرگ، علم و دین، شکست و عجز، بیان و بافت، گفتگو و زبان، مکان و زمان مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است.

من فصل ششم را انتخاب کرده و ترجمه‌ی آن را در ابتدای این مجموعه آورده‌ام که شکست و عجز و نموده‌های آن در جامعه و بخصوص عوارضی را که شکست ۱۹۶۷ بر جامعه‌ی اعراب باقی گذاشته است، مورد بحث قرار می‌دهد.

در این فصل ده قصه به شرح زیر از چهار مجموعه‌ی قصه برای بررسی انتخاب شده‌اند: داده است. ما برآنیم که برخی از قصه‌های این مجموعه را...

«میکده‌ی گربه‌ی سیاه»، «واژه‌ی نامفهوم» و «آواز مست»، از مجموعه‌ی «میکده‌ی گربه‌ی سیاه».

«نجیب محفوظ و قصه‌ی القصیرة. اعداد: اؤلین فرید جورج یارد. اشراف: دکتر هنری عویط. طرز الترویج النشر و التوزیع. عمان - اردن.